

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ		ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		3
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΨΥΧΓΕ1	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δ.Μ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.				
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (Υποχρεωτικό κατ’ επιλογήν)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS				
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)				

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ηθική και δεοντολογική διάσταση της επιστήμης της Ψυχολογίας, συνδέοντας τις θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες με την εφαρμογή της Ψυχολογίας, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα, την υπευθυνότητα, την επαγγελματική επάρκεια και το σεβασμό σε όλους τους τομείς που αποτελούν αντικείμενο της. Δίνεται έμφαση στη θεωρητική και πρακτική διάσταση των δεοντολογικών αρχών που διέπουν τομείς της Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας όπως η διαγνωστική αξιολόγηση και η χρήση ψυχομετρικών εργαλείων, το ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο και η ψυχοθεραπευτική εργασία, η ακαδημαϊκή μόρφωση, η έρευνα και η δημοσίευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, η επαγγελματική επάρκεια καθώς και επιμέρους ζητήματα όπως ζητήματα που αφορούν τη συνεργασία με παιδιά/εφήβους, τη Διασυνδεδετική ψυχολογία κ.α.

Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα αναμένεται να :

- Αποκτήσουν γνώσεις για τις βασικές αρχές της Ηθικής και της Δεοντολογίας που διέπουν τη επιστημονική ταυτότητα του ψυχολόγου και του ρόλου του στη θεωρία και στην πράξη του επαγγέλματος τους,
- Αποκτήσουν γνώσεις για την επιστημονική αξία και χρησιμότητα των Κωδίκων Δεοντολογίας και να εξοικειωθούν με τη χρήση τους.
- Αποκτήσουν γνώση για την πολυπλοκότητα των δεοντολογικών διλημάτων που υπάρχουν στην άσκηση των καθηκόντων του ψυχολόγου καθώς και στον τρόπο επίλυσης τους,
- Αποκτήσουν γνώσεις για ζητήματα Δεοντολογίας στους επιμέρους τομείς της Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας όπως η διαγνωστική αξιολόγηση και η χρήση ψυχομετρικών εργαλείων, το ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο και η ψυχοθεραπευτική εργασία, η ακαδημαϊκή μόρφωση, η έρευνα και η δημοσίευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, η επαγγελματική επάρκεια,
- Αποκτήσουν γνώσεις για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της αυτο – κριτικής και του αναστοχασμού με στόχο την επαρκέστερη άσκηση του επαγγέλματος τους και την καίρια αντιμετώπιση των ηθικών και δεοντολογικών διλημάτων για την σωστότερη λήψη αποφάσεων/επιλογών, ειδικότερα μέσα στο πλαίσιο των προκλήσεων της σύγχρονης εποχής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, Λήψη αποφάσεων, Αυτόνομη εργασία, Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, Άσκηση κριτικής και αυτο-κριτικής, Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Σεβασμός στη διαφορετικότητα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το ιστορικό, κοινωνικό και ηθικό υπόβαθρο της Δεοντολογίας με έμφαση στο κοινωνικό, πολιτισμικό και ηθικό πλαίσιο στη Ψυχική Υγεία στην Αρχαιοελληνική, Ελληνορωμαϊκή, Βυζαντινή, Μεσαιωνική, Αναγεννησιακή και πρόσφατη περίοδο της Ιστορίας.
- Η σχέση Ηθικής και Δεοντολογίας.
- Εισαγωγή στους σύγχρονους Δεοντολογικούς Κώδικες : η δομή και η λειτουργία τους.
- Επισκόπηση των Κωδίκων Δεοντολογίας των American Psychological Association (APA), του British Psychological Society (BPS), του Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων (ΣΕΨ), της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας (ΕΛΨΕ).
- Ψυχολογική αξιολόγηση/διάγνωση και Δεοντολογία.
- Χορήγηση και ερμηνεία διαγνωστικών εργαλείων, ψυχομετρικών δοκιμασιών, ερωτηματολογίων και Δεοντολογία.
- Ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο, ψυχοθεραπευτική εργασία και Δεοντολογία.
- Ακαδημαϊκή μόρφωση και Δεοντολογία.
- Ερευνητική μεθοδολογία και πράξη και Δεοντολογία.
- Δημοσίευση ερευνητικού ή/και ακαδημαϊκού έργου και Δεοντολογία.
- Επαγγελματική επάρκεια/ανεπάρκεια του ψυχολόγου (διαγνωστική, κλινική και θεραπευτική) και Δεοντολογία.

• Η επαγγελματική σχέση ψυχολόγου – ασθενή, το πλαίσιο συνεργασίας, επιμέρους ζητήματα συγκατάθεσης, εχεμύθειας, εμπιστοσύνης, προσωπικού απόρρητου και η Δεοντολογία. • Εξαιρέσεις εμπιστευτικότητας και απορρήτου. • Ιδιαίτερα Δεοντολογικά ζητήματα : η ολοκλήρωση ή η διακοπή της συνεργασίας με τον ειδικό, η συνεργασία των ειδικούς άλλων ειδικοτήτων, οι παραπομπές ασθενών, οι εκούσιες και οι ακούσιες νοσηλείες, η φαρμακευτική αγωγή, η συνεργασία με ανήλικους, η ψυχο-ιατροδικαστική. • Η εκπαίδευση των ψυχολόγων σε θέματα Δεοντολογίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	ΧΡΗΣΗ Τ.Π.Ε ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	26	1,04
	ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	13	0,57
	ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	42	1,68
	ΜΕΛΕΤΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	42	1,68
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ. Η ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΘΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Ή/ΚΑΙ ΣΩΣΤΟΥ/ΛΑΘΟΥΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΟ 50% ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 50% ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ. Η ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΡΤΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕΣΩ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ, ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ακολουθεί ενδεικτική συνιστώμενη βιβλιογραφία που θα αξιοποιηθεί στις παραδόσεις των μαθημάτων:

Αναγνωστοπούλου Τ. (2008). Ηθικά ζητήματα στη Ψυχολογία. Θεσσαλονίκη, εκδ. Ινστιτούτο Ψυχολογίας και Υγείας.

Δουζένης Α., Λύκουρας Ε.(2019). Ηθική και Δεοντολογία στη Ψυχική Υγεία. Αθήνα, εκδόσεις Βήτα.

Ηγουμενίδης, Μ. (2020). Βασική Βιοηθική-Δεοντολογία-Νομοθεσία για Επαγγελματίες Υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδης & Broken Hill.

Knapp, S. J., VandeCreek, L. D., & Fingerhut, R. (2017). Practical ethics for psychologists: A positive approach. American Psychological Association

Rogerson, M. D., Gottlieb, M. C., Handelsman, M. M., Knapp, S., & Younggren, J. (2011). Nonrational processes in ethical decision making. *American Psychologist*, 66(7), 614.

Wadeley A. (1999). Δεοντολογία της έρευνας και της πρακτικής στην Ψυχολογία, Μέρος 1. Αθήνα, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

American Psychological Association. (2017). Ethical principles of psychologists and code of conduct. Retrieved from <http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx>.

American Psychological Association. (2021). APA guidelines for the optimal use of social media in professional psychological practice.

Retrieved from <https://www.apa.org/about/policy/guidelinesoptimal-use-social-media.pdf>

Κώδικες Δεοντολογίας: APA, BPS, ΣΕΨ, ΕΛΨΕ